

3. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA LIBERECKÉHO KRAJE DNE 27.03.2018

Bod pořadu jednání: 23.

Název : **Poskytnutí účelové individuální dotace z rozpočtu Libereckého kraje, oblast podpory Kultura, památková péče a cestovní ruch**

Důvod předložení: Usnesení č. 388/18/RK

Zpracoval: Mgr. Lucie Prandnerová
vedoucí oddělení památkové péče

Projednal: Rada kraje dne 6. 3. 2018

Výbor cestovního ruchu, památkové péče a kultury
dne 20. 3. 2018

Výbor finanční dne 23. 3. 2018

Předkládá: Ing. Květa Vinklátová
členka rady kraje, řízení rezortu kultury, památkové péče a
cestovního ruchu

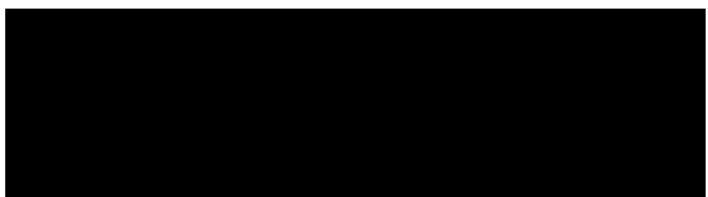

K jednání přizván:

Návrh na usnesení:

Zastupitelstvo kraje po projednání

r o z h o d u j e

o poskytnutí účelové investiční dotace z rozpočtu Libereckého kraje, kapitoly 917 07 – Transfery, odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu, v celkové výši 1.000.000 Kč níže uvedenému příjemci na níže uvedený projekt

Příjemce/narozen/trvalé bydliště:	
Název projektu:	Havarijní opravy a udržovací práce na objektu Trávníček ■

Účel projektu:	Účelem projektu je záchrana, stabilizační opravy, obnova nemovité kulturní památky, která je
Rozhodující závazné výstupy projektu:	Položení podlah v přízemí a 1. patře (místnosti 2.01, 2.03, 2.04, 2.06, 2.07, 2.08 a 2.10) 186,71 m ² Kompletní respase dvoukřídlých dveří 3ks Replika oken v přízemí 3 ks Jílové omítky jemné (sál, světnice) 161 m ² Rozebrání a uložení kachlového sporáku 1 ks
Dotace ve výši v Kč:	1.000.000 Kč
Podíl dotace z celkových způsob. výdajů (%)	64,99 %
Termín realizace:	1. 3. 2018 – 30. 11. 2018
De minimis:	NE

s c h v a l u j e

smlouvou o poskytnutí účelové investiční dotace z rozpočtu Libereckého kraje č. OLP/1594/2018, uzavíranou mezi Libereckým krajem a panem [REDACTED]

a u k l á d á

Mgr. René Havlíkovi, řediteli krajského úřadu, zajistit předložení smlouvy č. OLP/1594/2018 o poskytnutí účelové dotace z rozpočtu Libereckého kraje po projednání v zastupitelstvu kraje k podpisu Ing. Květě Vinklátové, člence rady kraje, řízení rezortu kultury, památkové péče a cestovního ruchu, a to na základě zmocnění PM 20/2018.

Termín: 30. 04. 2018

Důvodová zpráva:

Orgánům kraje je předkládáno k odsouhlasení poskytnutí účelové dotace z rozpočtu Libereckého kraje, kapitoly 91707 – Transfery, odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu ve výši 1.000.000 Kč fyzickým osobám – panu [REDAKCE] [REDAKCE], kteří jsou na základě plné moci zastoupeni panem [REDAKCE] na projekt „Havarijní opravy a udržovací práce na objektu Trávníček [REDAKCE]“ a odsouhlasení smlouvy o poskytnutí účelové dotace č. OLP//2018.

Usnesením Zastupitelstva Libereckého kraje č. 37/18/ZK ze dne 31. ledna 2018 byly zapojením vyšších daňových příjmů Libereckého kraje dosažených v roce 2017 do rozpočtu kraje 2018 navýšeny výdaje v kapitole 917 07 – Transfery, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu v celkové výši 4.900.000 Kč, v tom je obsažena i částka 1.000.000 Kč na obnovu bývalého Beranova hostince [REDAKCE] v Trávníčku.

Vlastníci venkovské usedlosti [REDAKCE] v Trávníčku, tzv. Beranova hostince, pan [REDAKCE] a manželé [REDAKCE] podali řádnou individuální žádost o poskytnutí dotace z rozpočtu Libereckého kraje, oblast podpory Kultura, památková péče a cestovní ruch. Elektronicky prostřednictvím modulu VFP byla žádost podána dne 23. února 2018, v písemné podobě včetně doplňujících příloh byla odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu doručena dne 20. února 2018. Rozpočet projektu „Havarijní opravy a udržovací práce na objektu Trávníček [REDAKCE]“ na období 2018 činí celkem 1.538.595,- Kč vč. DPH. Dotace Libereckého kraje tak bude činit 64,99 % z celkových výdajů projektu.

Venkovská usedlost [REDAKCE] Beranův hostinec, v Trávníčku, obec Bílá, je kulturní památkou zapsanou do Ústředního seznamu kulturních památek ČR pod rejstř. č. 105531. Dům je příkladem lidové architektury – domu s tzv. nepravou podstávkou z oblasti Podještědí a Českodubská. Dle datovacího nápisu nacházejícího se na lici komor lze vznik objektu zasadit do druhé poloviny 19. století. Dům [REDAKCE] v Trávníčku představuje příklad velmi hodnotného, zcela autenticky zachovaného a novodobými zásahy absolutně nenarušeného podstávkového domu z oblasti Podještědí a Českodubská. Venkovská usedlost [REDAKCE] je situována ve východní části zástavby, u odbočky na Sedlíšřka, na mírné terénní terase pod svahem nad silnicí. Částečně roubený dům má úhlový půdorys: přízemní hlavní (severozápadní), částečně podsklepené křídlo obsahující obytnou část dispozice a patrové užší, zato delší severovýchodní hospodářské křídlo. Obytné křídlo je rozšířeno o přístavbu zadního traktu. Obytná část je z velké části roubená, přičemž roubení spočívá na vysoké omítané podezdívce. Zátěž stropu a krovů vynáší podstávka. Jednoduše bedněný štít je rozdělen do dvou vodorovných pásů. Kolmé hospodářské křídlo je v přízemí zděné, v horní komorové části roubené. Na lici roubených komor nalezneme datovací nápisy: „1879“ a „Ano. 1857“ a nápis: „W. Beran Čís. 13“. Dispozice přízemí hlavního křídla je trojdílná. Na středovou průchozí síň navazuje světnice rozšířená o světničku v boční přístavbě. Třetí díl zabírá dvojice komor. Obytné křídlo je zastřešeno sedlovou střechou. Původní vyřezaný krov je kombinací vaznicové a hambalkové soustavy. V prostoru je vestavěna horní síň a podkrovní světnička. Kolmé hospodářské křídlo zabírá v přízemí dvojice chlévů a nad ním situované sýpkové patro. Trojice sýpek je přístupná pavlačí z horní síně obytného křídla. Krov hospodářského křídla je opět kombinací hambalkové a vaznicové soustavy.

Do současnosti se usedlost dochovala, ale díky dlouhodobé neúdržbě předchozích majitelů, ve velmi špatném stavu. Současní vlastníci získali objekt v roce 2014 a nyní je čeká již čtvrtá sezóna oprav. Spolek Dubáci v něm již nyní pořádá ročně několik akcí zaměřených na propagaci místní lidové kultury, architektury a historie. V loňském roce se zapojil také do Dnů lidové architektury v Libereckém kraji.

Vlastníci objektu, kteří jsou členy spolku Dubáci, objekt koupili s vizí zbudování přirozeného skanzenu v obci Trávníček. Tento skanzen by se měl skládat z cca 4 usedlostí v obci –

venkovská usedlost [redacted] bývalý hostinec Antonína Berana, dále [redacted] tzv. Bláhův statek, dále tzv. Koškova chalupa, dříve [redacted] a tzv. Jíslova rychta, dříve [redacted] dnes bez č. p./č. e.

Celková idea Přírozeného skanzenu v Trávníčku je následující:

- záchrana a rekonstrukce dvou až pěti historicky cenných domů v Trávníčku
- provázanost turistických atraktivit Sychrov / Trávníček / Český Dub
- odborná spolupráce s regionálními muzei (Liberec, Turnov)
- vlastní badatelská a sbírkotvorná činnost
- pořádání akcí – lidové slavnosti, výstavy, koncerty, workshopy
- propojení podstávkových domů v regionu informační turistickou sítí
- spolupráce se studenty designu TUL na expozicích

Českodubsko spadá do trojmezního území povodí řeky Nisy – tzv. Krajiny podstávkových domů. Lze zde dokumentovat průnik různých kulturních vlivů v podobě stavebních řemeslných tradic. Mnoha svěbytnými prvky se liší od severnějších oblastí Podještědí dříve obydlených především německým etnikem – např. Kryštofova Údolí. Trávníček je urbanisticky nejzachovalejší vesnice s domy lidové architektury na svém původním místě a kontextu. Jde o domy opuštěné a chátrající. Úmyslem vlastníků Beranova hostince je zachránit je před jistým zánikem několik takových objektů a prezentovat v nich lidovou architekturu a kulturu Českodubska. Podstávkový dům podještědského typu je jedním z nejdůležitějších krajinných prvků a regionálních specifík. Blíže pojmenovali tato specifika místní lidové architektury a kultury ve svých pracích etnografové J. V. Scheybal a Tomáš Edel či architekt Svatopluk Technik. Poslední jmenovaný rovněž přišel téměř před třiceti lety s nápadem zřídit na Českodubsku skanzen, či lépe muzeum v přírodě přímo in-situ (Sv. Technik: Lidové stavby v Podještědí na Českodubsku, 2009). Projekt dovedl až do fáze stavebních povolení, turbulentní politické změny po roce 1990 jej však tehdy zastavily. Jeho článek Trávníček — přirozený skanzen lidových staveb (pro Od Ještěda k Troskám, 2007) dal i název našemu projektu. Na jeho snahy si dovolují vlastníci Beranova hostince navázat v novém století, kdy již řada tehdy mapovaných objektů nestojí.

Trávníček leží na ideální turistické trase s největším počtem dochovaných lidových domů podještědského typu v údolí řeky Mohelky s osadami Libíč, Letařovice, Hradčany, Trávníček a Dehtáry. Údolí funguje zároveň jako oblíbená spojnice Mnichovo Hradiště – Turnov, pro pěší i cyklisty. Prochází tudy žitavský úsek svatojakubské poutní cesty. Státní zámek Sychrov, nejnavštěvovanější památka Libereckého kraje, je vzdálen 6 km a Český Dub s johanitskou komendou 4 km. Chceme na tyto objekty, rychty, mlýny i jednoduchá stavení bezzemků, upozornit a spojit je informační turistickou sítí. Turistům a zájemcům o lidovou kulturu bychom pak rádi v další fázi zprostředkovali základní služby – možnost občerstvení a jednoduché ubytování.

Jednotlivé domy skanzenu.

Hostinec Antonína Berana — usedlost se šenkovnou — [redacted]

Na návsi hořeního Trávníčku se při odbočce na Sedlíštku nachází usedlost, která sloužila jako hostinec zvaný Pod Lípami. Své nejslavnější období zažila za hostinského Antonína Berana kolem roku 1910. Rodina Beranova vystavěla i blízký mlýn. Společné oběma budovám jsou klasicistní ostění a řezbové ozdoby oken či tesařské dekory podstávek.

Využití: místo setkávání, zázemí akcí, historické pohostinství, expozice, workshopy

Bláhův statek — tradiční venkovská usedlost — [redacted]

V hořeního Trávníčku pod silnicí směrem na Sychrov stojí statek stavebně velmi podobný Beranovu hostinci. Dodnes slouží jako tradiční zemědělská usedlost. V současnosti se jedná o jeho koupí

Využití: agroturistika, možnost ubytování návštěvníků

Koškova chalupa — reprezentant chudší venkovské zástavby —

Náves v dolním Trávníčku tvoří kromě staleté lípy se zvonem několik dochovaných chalup chudších rolníků. Její budoucí narušení by znamenalo trvalou ztrátu. Koškova chalupa je nejarchaičtější a zároveň nejvzácnější z nich. V současnosti je na prodej, a tedy teď nebo nikdy.

Využití: expozice, ubytování pro skupiny studentů či skautů, aktivity typu lesní školka

Jíslova rychta — intaktně dochovaná historická usedlost —

Pomyslnou třešínku na dortu přirozeného skanzenu tvoří historická trávnícká rychta, tyčící se na kopci nad návsi dolního Trávníčku. Její historie sahá doložitelně do roku 1590. Nechybí v žádné publikaci o severočeské lidové architektuře a zde se pomyslně setkávali přední dokumentátoři a historici regionu: Svatopluk Technik, Tomáš Edel či J. V. Scheybal.

Využití: jediná budova, která bude skutečným skanzenem — muzeem s expozicí lidového nábytku

Souznící soukromé stavby:

Beranův mlýn —

Perla lidové architektury údolí řeky Mohelky. Souznící soukromí majitelé s námi plánují otevřít jej na společných akcích několikrát do roku veřejnosti.

Chalupa Poršů od zvonečku

Další ze stavení tvořící náves dolního Trávníčku. Postupně se přeměňuje na bydlení mladé rodiny. Zvenčí bude obnovena tradičními řemeslnými postupy, aby dotvořila celkovou atmosféru návsi v Trávníčku.

Finanční odhad obnovy jednotlivých domů (řazeno dle priority):

Beranův hostinec

Odhadované náklady na dokončení rekonstrukce 2.500.000 Kč

Sociální zázemí pro návštěvníky 1.000.000 Kč

Již proinvestováno celkem přes 3.000.000 Kč (naše zdroje, Liberecký kraj, Ministerstvo kultury)

Koškova chalupa

Odhadované náklady 2.500.000 Kč

Pořízení nemovitosti 700.000 Kč

Bláhův statek

Odhadované náklady 5.000.000 Kč

Jíslova rychta

Odhadované náklady 7.500.000 Kč

Celkový odhad 19.200.000 Kč

V roce 2017 byla dokončena třetí etapa sanace havarijního stavu Beranova hostince. V roce 2018 se bude pokračovat čtvrtou etapou sanace havarijního stavu Beranova hostince, především půjde o doplnění a výrobu nových podlah, repasi nebo výrobu oken a repasi dveří. Doplnění bednění na hospodářské části budovy, doplnění podlahy na půdě a štítu. V roce 2018 se také plánuje základní zajištění Koškovy chalupy a Bláhova statku, momentálně vlastníci Beranova hostince usilují o prohlášení za památky a dále bude provedena dokumentace obou objektů. V roce 2019 by měla být realizována poslední stavební etapa uvnitř Beranova hostince a vytváření expozic. V tomto roce bude provedena také výstavba sociálního zázemí pro návštěvníky v Beranově hostinci. Dále se zaměří na stavebně historický

průzkum a první etapu sanace havarijního stavu Bláhova statku a Koškovy chalupy. Také by mělo dojít k základnímu zajištění Jíslavy rychty, dokumentaci a prohlášení za kulturní památku. V letech 2020 – 2024 by měl být Beranův hostinec z hlediska provozu plně funkční a pokračovat by se mělo ve stavebních etapách v dalších objektech. Mělo by být provedeno SHP Jíslavy rychty.

Vlastníci Beranova hostince se již v letech 2013 – 2014 zasadili v projektu záchrany a obnovy Jíslavy rychty ve spolupráci se studenty FA ČVUT. V roce 2014 zorganizovali v rámci Dne otevřených podstávkových domů u Jíslavy rychty prezentaci prací studentů veřejnosti. Dále se zapojili do projektu Dobrá praxe při obnově podstávkových domů. V téže roce začali připravovat projekt obnovy Beranova hostince s Ing. arch. Tomášem Eflerem a jeho studenty. V letech 2015 – 2016 pravidelně pořádali Den otevřených podstávkových domů a krajských Dnů lidové architektury v Beranově hostinci. Zasadili se o návrat repliky výklenku se sv. Janem na návesní lípu (společně s krajem a obcí). Dále propagovali knihu vydanou Libereckým krajem – Lidová architektura Libereckého kraje. V roce 2017 navázali spolupráci se Severočeským muzeem v Liberci na budoucí expozici (a proběhla první výstava). Účastnili se Dnů lidové architektury v Libereckém kraji. Uspořádali akci oživující tradice Česko-dubská – Masopust a pouť. Zpracovali a realizovali projekt na návrat repliky zvonu na návesní lípu (společně s obcí a SDH Trávníček). Dále spolupracovali s NPÚ Liberec na vytvoření ifnoletáku o Beranově hostinci. Uspořádali letní workshop lidového hlinomazačství. Na letošní rok plánují workshop na téma tradiční užití vápna.

Vlastníci Beranova hostince provedli v předchozích letech vyklizení objektu a zajištění objektu z hlediska statiky – byly zrekonstruovány roubení, provedena výměna nebo nastavení shnilých stropních trámů v celém objektu, obnovena pavlač, provedeny omítky v přízemí (hlavní sál a přísálí) a opraven krov a položena nová střešní krytina, tak aby do objektu nezatékalo. V letošním roce budou prováděny hliněné omítky v přízemí a v patře, opraveny podlahy a připravena podlaha v sále k položení parketové podlahy, opraveny podlahy v komorách v patře a navraceno bednění nad hospodářskou část budovy, doplněna podlaha na půdě a doplněn štít (chybějící bednění), dále budou osazena zrepasovaná okna, další okna se nechají zrepasovat nebo budou vyrobená nová, zrepasovány budou i dochované dvoukřídlé dveře do objektu, sálu a přísálí.

K odsouhlasení předkládáme také smlouvu č. OLP/1594/2018 mezi [REDAKCE] a Libereckým krajem o poskytnutí účelové investiční dotace na obnovu této ohrožené kulturní památky. Jak již bylo uvedeno, finanční prostředky ve výši 1.000.000 Kč jsou alokovány v rozpočtu Libereckého kraje pro rok 2018, kapitola 917 07 – Transfery, odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

Přílohy:

023_P01_Smlouva o poskytnutí účelové dotace č. OLP/1594/2018